

Lucica SINTEA(ANGHEL),
Universitatea din Craiova

ROLUL INFORMATIEI CONTABILE IN DEFINIREA UNOR MASURI ORGANIZATORICE IN PERIOADA DE RECESIUNE ECONOMICA

Empirical
studies

Keywords

Informatii contabile,
Organizare,
Contabilitatii de gestiune,
Criza economica,
Oportunitati,
Strategii.

JEL Classification

M40, M41, G01, G32

Abstract

Perioada de recesiune economica este un adevarat moment de revizuire cu maxima responsabilitate a activitatii entitatii economice, de cercetarea si de gasire a oportunitatilor de diminuare a efectelor factorilor care perturba activitatea. Analiza minutioasa a datelor reflectate in contabilitate si efectuarea mai multor scenarii pot duce la minimizare a efectelor specific perioadei de criza economica.

Se spune ca informația reprezintă una dintre cheile succesului, iar cel care utilizeaza informația are drumul orientat spre succes. Profesioniștii contabili acorda o deosebita importanță conceptului de informație, datorat rolului esențial care îl are în acțiunile economice a decidenților.

Informația contabilă este definită ca o activitate de procesare a unor evenimente petrecute în trecut, de cunoștințele pe care persoana le deține, de mediul în care se acționează și de anticipările cu privire la evenimentele viitoare.

Metodologia de cercetare pe aceasta tema constă în studiul materialelor documentare din paleta largă de publicații și din transpunerea experienței proprii în domeniul financiar-contabil. Prin acest articol încerc să demonstrez rolul informației contabile în luarea deciziilor și diminuarea riscurilor pentru a trece mai ușor de perioada turbulentă datorată crizei economice.

CUPRINS

În mediul economic actual în care riscul și incertitudinea sunt întâlnite la tot pasul în diferite grade de suportabilitate, cu certitudine trebuie să i se acorde o mare importanță situațiilor contabile.

Contabilitatea ca formă principală a evidențelor economice are sarcini și funcții specifice. Contabilitatea înregistrează, urmărește și controlează numai în baza documentelor, fenomenele și procesele economice exprimate valoric. Prin metodologii, și tehnici particulare contabilitatea reflectă în mod cronologic, sistematic și controlează existența și mișcările mijloacelor bănești, creditele bancare, debitorii, activele curente și imobilizările, capitalul propriu și împrumutat, veniturile și cheltuielile, profitul sau pierderea pentru un exercițiu financiar.[1]

Contabilitatea se deosebește prin celelalte științe prin următoarele particularități:

- înregistrează numai operații economice efectuate
- operațiile se înregistrează numai pe baza de documente
- folosește în special etalonul banesc
- are un obiect propriu de cercetare
- folosește metode proprii de cercetare

Contabilitatea are rolul de a informa investitorii, obligatarii, creditorii, partenerii de afaceri inclusiv pe salariații firmei, instituțiile statului și publicul larg despre performanțele firmei, dar totodată face parte din sistemul de control al activității. Pe baza datelor din contabilitate managerii, investitorii iau decizii privind activitatea viitoare.

Informațiile contabile se clasifică în două categorii: respectiv informațiile contabile financiare și informații contabile de gestiune, sau analitică. Informațiile contabile au caracter cantitativ cât și calitativ.

Principalele caracteristici ale informațiilor contabile calitative sunt [2]:

- ❖ Inteligibilitatea
- ❖ Relevanța
- ❖ Credibilitatea
- ❖ Comparabilitatea

Informațiile contabile se afla într-o permanentă mișcare, și se adresează unui public de interes cât mai diversificat. O decizie corectă care să fie în concordanță cu realitatea mediului de afaceri se ia în urma analizei situațiilor contabile. De aceea informația contabilă deține rolul suprem în hotărârile care se iau de persoanele interesate. Informația contabilă reflectă fenomenele și procese economice, au gradul cel mai ridicat în certitudinea zvonurilor economice.

Performanțele investițiilor sunt reflectate în rezultatele contabile. [3].

Investitorii sunt în permanență interesați și evaluează societățile după situațiile financiare publicate și după cotațiile la bursă, în scopul de a lua cele mai bune decizii de investiții. Pentru a le aduce cel mai mari beneficii pe termen scurt și pe termen lung.

Pentru orice firmă informația contabilă este oglinda activității și dacă este studiată cu atenție oferă oportunități de dezvoltare, de redresare economică.

Dar contabilitatea ca știință de sine stătătoare nu se limitează doar la oglindirea activității patrimoniale, datele furnizate de ea reprezintă sursa de bază, certă pentru analize economico-financiare având posibilitatea descoperirii pe baza metodelor de previziune economică a tendințelor viitoare a fenomenelor și proceselor economice pentru luarea deciziilor de perspectivă.

Contabilitatea vine în sprijinul decidenților pentru luarea măsurilor de corecție cu mecanisme economice, asigură credibilitatea în fața partenerilor. De regulă investitorii, creditorii urmăresc pe baza datelor furnizate de contabilitate:

- ❖ Operațiile de investiții, modul de alocare și de utilizare a surselor de finanțare.
- ❖ Operațiile de finanțare, vizând constituirea resurselor stabile în special în imobilizări.
- ❖ Operațiile de exploatare în care sunt evidențiate rulajele materiilor prime, materialelor, mărfurilor, perioada de rotație, volumul vânzărilor, perioada de timp privind încasările de la debitori și respectiv plățile către creditori.

Prin sistemul propriu contabilitatea reflectă imaginea în exterior a firmei, reflectată prin intermediul conturilor privind litigiile.

Mijlocul prin care sunt informați partenerii de situația unei firme sunt situațiile financiare.

Din cele prezentate mai sus reiese rolul informației contabile în formarea unei imagini asupra activității unei firme. Am încercat să demonstrăm că orice persoană fizică sau juridică interesată despre activitatea unei firme poate să obțină informații suficiente pentru a lua o hotărâre cât mai sigură.

Nu putem să spunem că nu există riscuri oricât de corect ar fi prezentate datele în situațiile financiare.

Fundamentarea unei decizii certe pe baza situațiilor contabile este depășită. Ca în toate domeniile există riscuri, există posibilități de strecurare a greșelilor. Pentru a diminua erorilor persoana desemnată pentru conducerea contabilității trebuie să facă evaluări, estimări, provizioane care au pe de o parte caracter subiectiv iar situațiile financiare dezvăluie anumite decizii legate de evoluția firmei. [4].

Pot exista evenimente posterioare exercițiului financiar sau litigii care pot influența rezultatele din situațiile financiare. Dar în anumite împrejurări conducerea firmei nu dispune de informații pentru a transpune în situațiile financiare un fenomen, respectiv nu posedă informații suficiente. În cazul provizioanelor de exemplu valoarea riscului este nesigură sau necunoscută și nici probabilitatea realizării evenimentului nu este sigură. Sunt situații unde nu există certitudinea continuității activității pe baza datelor din situația contabilă sau poate au fost strecurate erori de înregistrare.

Dar și în contabilitate ca în orice alt domeniu există riscuri de strecurare a erorilor determinate de următoarele riscuri:[6]

- **Riscuri legate de firmă** . Acestea sunt riscuri care influențează ansamblul operațiilor firmei, cum ar fi:
- **Riscuri legate de situația economică a firmei.**
- **Riscuri legate de organizarea firmei**

➤ **Riscuri legate de natura operațiilor efectuate.**

- Riscuri datorate de repetabilitatea datelor, cuprind acele operațiuni care rezultă din activitatea obișnuită a firmei, vânzări, cumpărări, salarii etc.

- Riscuri datorate unor activități de control. Incluzem acele activități care se fac la intervale de timp spre exemplu inventare, verificări și controale periodice. Ele sunt riscante când nu se fac sau se fac la termene mari de timp și nu sunt efectuate și înregistrate corecțiile.

- Riscuri determinate de evenimente excepționale. Riscuri care rezultă din activitățile sau deciziile care se iau în activitatea curentă cum ar fi reevaluări,

restructurări, fuziuni. Există firme care nu dispun de posibilitatea efectuării unor evaluări comparative cu alte firme, de personal experimentat cu aceste situații și în acest caz riscul nu poate fi detectat și reflectat în situațiile financiare ale firmei.

➤ **Riscuri legate de concepția și funcționarea sistemelor informatice**

➤ Riscuri legate de concepția sistemelor de culegere și prelucrare a operațiunilor privind posibilitatea strecurării unor erori. Trebuie adaptat sistemul la posibilitatea efectuării corecțiilor, la detectarea erorilor pentru a putea fi corectate. Riscurile pot apărea în momentul în care operațiunile sunt repetitive și din greșeală sau efectuate mai multe înregistrări. Dar cât ar fi de fiabil sistemul informatic riscul nu poate fi atenuat decât pe baza verificărilor și a controalelor.

➤ **Riscuri de nedetectare a erorilor prin control**

Cu toate procedurile contabile organizate în firmă privind controlul financiar preventiv, datorită nerespectării perioadelor de efectuare a controalelor, justificat de întinderea activității persoanei imputernicite cu această operațiune, există situații când se strecoară erori, uneori semnificative ce nu au fost detectate, înregistrate și reflectate în situațiile financiare ale firmei.

Pentru identificarea riscurilor a informațiilor contabile nu există reguli stricte, aceasta ține de percepția persoanei care urmărește riscurile, de aceea când se fac verificări sau controale interne de gestiune nu se urmărește riscul în sine ci mai degrabă percepția de depistare a riscurilor.[5]

În firmele mari, este nu, numai obligatoriu să se facă auditarea situațiilor financiare dar este util tocmai pentru a atenua subiectivismul persoanei sau persoanelor care urmăresc descoperirea riscurilor cu privire la crearea unei imagini corecte Pentru ca decidenții să ia hotărârea optimă.

In practica avem posibilitatea s

recurgem la :

Autoevaluare riscurilor. De regulă orice persoană sau grup de persoane din interiorul firmei recunosc cu ce probleme se confruntă, cunosc slăbiciunile lor și devin mai conștienți și mai responsabili când fac autoevaluarea. Dacă se lucrează în grup se pot depista că pentru unii, acele riscuri care au fost considerate nerlevante pentru alții pot avea un caracter însemnat.

Stabilirea unei noi comisii din interiorul sau exteriorul firmei. Pentru aceasta, noua echipă trebuie mai întâi să-și facă o imagine a firmei, a activității ce se desfășoară în cadrul ei. În acest caz se elimină subiectivismul și partea sentimentală umană datorat atașamentului față de firmă. Și aici ne întâlnim cu situații când anumite riscuri neînsemnate sunt ignorate în totalitate dar care pot afecta activitatea în cadrul firmei și în orice sector de activitate.

Ar fi recomandat dacă este posibil ca cele două metode să funcționeze împreună pentru anihilarea sau reducerea cât mai multor evenimente provocate de riscuri. Comentariu. Cele două metode nu se exclud, ele se completează. Acest caz îl întâlnim mai ales în societățile unde există compartimente de control financiar preventiv și auditul intern sau auditul extern.[7] Revista AUDIT FINANCIAR nr. 9/2009

CONCLUZII:

Profesioniștii contabili utilizează numeroase tehnici și metode cu rolul de a prezenta cât mai multe informații despre situația economică a unei entități în vederea orientării decidenților spre luarea deciziilor cât mai corecte și cu cât mai puține riscuri.

Cercetarea în depistarea riscurilor, a cauzelor de atenuarea lor, cunoaște o largă dezvoltare în special în ultima perioadă când criza economică s-a acutizat.

Criza economico - financiară este o situație negativă, ea a apărut în viața economico - financiară a unei firme, a unui stat sau întregului sistem economic mondial, ca urmare a apariției unor manifestări, măsuri sau reforme financiare și economice, care afectează valorile fundamentale ale dezvoltării economico-sociale.

Performanța firmelor este fundamentată pe înțelegerea și susținerea durabilității unei entități economice și este reflectată în informațiile contabile transmise de specialiști.

BIBLIOGRAFIE:

- [1] Dochia Aurelian, *Fragmente de criz*, Editura Expert, București, 2010
- [2] Dragomir Voicu-Dan, *Sustainability reporting a case for accountability*, Editura ASE, București, 2012
- [3] Fusalba Thierry-traducere Dan Vasile, *Managementul crizei, Cum s planificăm și punem în practică o strategie de ieșire din criz*, Editura C.H. Beck, București, 2012
- [4] Stanef Mihaela Roberta, *Agricultura României în fața exigențelor Uniunii Europene*, Editura ASE, București, 2010
- [5] Stoian Flavia, Morariu Ana, *Audit financiar*, Editura ASE, București, 2010
- [6] Stoina Cristian Nicolae, *Riscuri și incertitudine în investiții*, Editura Teora, București, 2008

[7] CAMERA AUDITORILOR, Revista *AUDIT FINANCIAR* nr. 9/2009